

Projecte Infants-Consens

ELEMENTS PER AL DEBAT

Acord signat pels representants acreditats de tots els partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya el 3 de juliol de 1997, a proposta del grup promotor del Projecte Infants-Consens

El mes de març de 1995 un petit grup de persones de diferents professions i amb ideologies heterogènies van decidir constituir-se en un grup de treball per tirar endavant un projecte que van anomenar INFANTS-CONSENS. Els unia una preocupació: el conjunt dels infants de Catalunya.

En les seves primeres trobades van constatar que aquesta preocupació calia aprofundir-la obrint un debat que requeria ser considerat en dos vessants, un més conceptual i un altre més pragmàtic. Així es van identificar dos amplis temes de reflexió, complementaris entre si:

- a) **El futur col·lectiu dels nostres infants, fins i tot a curt termini.** Es formulaven preguntes com ara: Què estem fent pel conjunt dels nostres infants a Catalunya? Quin futur social estem construint a curt termini, amb els nostres infants? Som receptius al que diuen els nostres infants, els escoltem com a grup social, comprenem les noves cultures infantils? Estem formant realment una nova generació de ciutadans en la democràcia, en la participació social real, en la responsabilitat?
- b) **Les maneres de millorar les actuacions polítiques i socials a favor de la infància.** En aquest cas les preguntes que es formulaven eren del tipus: És possible arribar a un ampli consens sobre actuacions necessàries per millorar la qualitat de vida del conjunt de la població infantil catalana? Es pot arribar a acords per prioritzar més les polítiques d'infància? Es pot millorar la sensibilitat de la nostra societat vers el futur col·lectiu de què són dipositaris els nostres nens i nenes, per tal que els ciutadans hi col·laborin activament? Es podria aconseguir que els drets bàsics de tots els infants de Catalunya fossin respectats, amb un decidit suport de tota la població? A Catalunya comptàvem amb l'experiència prèvia d'haver arribat a un consens de tots els partits polítics en matèria d'actuacions en l'àmbit de la droga, que es va estimar que podia ser també viable en l'àmbit de la infància.

Aquest grup va pensar que, per encetar un nou debat social, calia defugir la compartimentació tradicional en l'anàlisi de la realitat infantil, que és condicionada per les compartimentacions administratives (malgrat que, òbviament, cal tenir-les en compte), per tal d'arribar a anàlisis més transversals. Entre els temes que d'entrada van semblar claus d'analitzar, cal destacar:

1. El temps (com els infants utilitzen el temps; per què ja a edats tan curtes “els manca temps”; a quines conseqüències pot dur fer-ho tot amb presses; el fet de no tenir temps lliure per a la creativitat; etc.).
2. La comunicació adults-infants (pares-fills, mestres-alumnes, adults en general –infants en general; com escoltar els infants; com parlar-hi; quina “opinió pública” i quines representacions socials tenim els catalans de la infància; etc.).
3. La participació social (participar per practicar la responsabilitat; com tenir en compte els infants segons les seves capacitats; àmbits i nivells en què és possible participar; etc.).
4. El futur immediat (tothom és conscient que vivim en un món de canvis socials i tecnològics accelerats, però se'n parla poc; com canviarà la vida quotidiana amb les noves tecnologies d'entrada immediata al mercat; quins nous valors comporten, sobretot en les relacions interpersonal; etc.).
5. L'ús dels mitjans de comunicació (disponibilitat de moltes informacions; configuració de noves actituds; noves responsabilitats dels infants que apareixen amb l'ús de nous mitjans de comunicació: xarxes telemàtiques, multimèdia, etc.).
6. La situació dels drets dels infants (nous reptes que ha plantejat la Convenció sobre els Drets de l'Infant, de les Nacions Unides; edats a les quals es tenen diferents drets i responsabilitats; els drets “pràctics”; etc.).

Per tal de discutir àmpliament aquests temes, el grup promotor va proposar a un ampli ventall d'experts en temes vinculats a la infància a Catalunya que participessin en diverses reunions, estructurades en tres grans grups temàtics:

- a) Comunicació adults-infants.
- b) Drets, responsabilitats i participació social dels infants.
- c) Cultures infantils, mitjans de comunicació i ús del temps.

Al llarg d'un any es van organitzar reunions de reflexió i debat, en les quals van participar en conjunt més de 40 experts i institucions com el Col·legi d'Advocats, el Col·legi de

Periodistes o la Direcció General d'Atenció a la Infància de la Generalitat, que va facilitar aquesta tasca amb la cessió dels seus locals. D'aquestes trobades va sorgir una llarga llista de propostes d'actuació.

El pas següent del grup promotor va ser convidar tots els partits polítics amb representació parlamentària a Catalunya a designar un representant cada un, el qual s'incorporés a diferents reunions, per analitzar com les propostes tècniques es podien convertir en acords sobre actuacions polítiques consensuables.

Al llarg de mesos següents es va arribar a elaborar un acord sobre actuacions mínimes a Catalunya que calia tirar endavant per tal de millorar les polítiques d'infància, bo i incidint de manera positiva en la qualitat de vida del conjunt dels nostres nens i nenes.

A continuació es reproduïx el document literal que van signar, amb data 3 de juliol de 1997, representants acreditats de tots els partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya, del qual es va fer immediatament una presentació pública en conferència de premsa. Els signataris van demanar al grup promotor que els tornés a convocar al cap d'un any per tal de fer un seguiment del compliment dels acords adoptats.

És per això que volem difondre els èxits aconseguits fins ara amb el nostre projecte, i convidar totes les persones i instàncies del nostre país, i també d'altres països, a emprendre altres iniciatives del mateix caire i amb uns objectius que apuntin en la mateixa direcció.

La societat europea actual es caracteritza pel fet d'estar immersa en dinàmiques de canvi cada vegada més accelerades.

Com afecten als infants aquestes dinàmiques de canvi? Som capaços de socialitzar-los per al futur que realment volem? Els estem educant per afrontar responsablement els dilemes ètics d'un futur que en part és desconegut?

Entenem que els reptes, tant de cercar nous camins en la socialització dels infants com de millorar el respecte pels seus drets, van més enllà de l'escola, de la salut, dels serveis socials i dels serveis culturals. Creiem que aquests reptes ja no poden ser entesos com a responsabilitats exclusives d'espais separats de la vida de cada infant (la família, l'escola, els mitjans de comunicació social).

La responsabilitat social és cada cop més necessària per construir un futur col·lectiu millor i no es pot basar en discursos i afirmacions teòriques, sinó en el desenvolupament de projectes pràctics. Els infants no aprenen a ser més democràtics, més responsables o més solidaris només amb discursos dels adults.

Cal organitzar una societat que, tenint en compte les capacitats i els potencials de cada infant, de cada grup d'edat i de cada context sociocultural, sigui capaç d'oferir i de promoure progressivament la possibilitat de practicar aquests valors, de facilitar i potenciar el seu exercici real.

L'espai on cal iniciar una adequada comunicació adult-infant és la família, però les necessitats de millora de la comunicació entre adults i infants la transcendeixen i s'ha de comprometre, a més, l'escola i la societat en general.

La participació es pot aprendre i practicar a la família, a l'escola, als espais d'educació no formal, en la convivència ciutadana dins els espais quotidians i en qualsevol servei per als infants allà on els infants estiguin implicats.

La influència dels mitjans de comunicació és enorme, per tant cal desenvolupar una consciència positiva sobre el seu ús i promoure-hi actituds favorables envers els infants.

Per això, els partits polítics amb representació parlamentària a Catalunya, amb la finalitat de promoure polítiques per a la infància des de la perspectiva dels drets dels infants, han acordat:

A) COMUNICACIÓ ADULTS-INFANTS

1. Designar en els partits polítics una persona responsable de tenir en compte la perspectiva dels infants en qualsevol iniciativa adoptada. Vetllar perquè aquesta perspectiva sigui assumida globalment en el seu partit.
2. Establir canals perquè en totes les iniciatives es recullin les opinions dels nens i les nenes i es considerin els seus drets en allò que els afecti, es mantingui una adequada comunicació amb ells i s'elabori documentació que els sigui entenedora.
3. Analitzar els horaris de la família i dels infants, del treball i dels serveis, amb la finalitat de proposar mesures per afavorir la qualitat de vida, les relacions intergeneracionals i la comunicació entre adults i infants.
4. Promoure mesures amb l'objectiu que totes les famílies disposin de serveis no lucratiu d'assessorament i formació per dur a terme amb èxit la seva tasca socialitzadora i educativa.
5. Establir canals perquè els infants i els adolescents puguin cercar i rebre informació, orientació o assessorament respecte de les diferents possibilitats d'estudis reglats, així com orientació professional i personal, d'acord amb el que estableixen la Llei 8/1995, d'atenció i protecció a la infància i adolescència, i la Llei Orgànica 1/1990, d'ordenació general del sistema educatiu.

B) DRETS, RESPONSABILITATS I PARTICIPACIÓ SOCIAL DELS INFANTS

1. Donar la màxima difusió a la Convenció sobre els Drets de l'Infant mitjançant:
 - La sol·licitud al Parlament de Catalunya d'una edició, si és possible d'edicions adaptades per a infants, en llenguatge entenedor.

- La presència d'al·lusions a la Convenció en la documentació d'ús dels infants i els adolescents (com per exemple l'agenda escolar).
 - L'edició i difusió de documents i materials per a professionals i adults en general per treballar els continguts de la Convenció amb els infants i adolescents.
 - La divulgació de la Llei 8/1995, d'atenció i protecció a la infància i a la adolescència, que recull els principis de la Convenció.
 - La promoció a les escoles de la coeducació perquè els nens i les nenes rebin la mateixa formació i educació. Això farà que en el futur tinguin les mateixes oportunitats sense discriminació de sexe.
2. Promoure al Parlament de Catalunya la commemoració de l'aprovació, per part de les Nacions Unides, de la Convenció sobre els Drets de l'Infant el 20 de novembre de 1989.
 3. Impulsar, des dels diferents àmbits, que el Parlament de Catalunya disposi i debati en cada legislatura la situació i els progressius avenços en participació social dels infants a Catalunya; fer-ho amb la col·laboració d'administracions públiques i experts independents. A aquest efecte, es procurarà la recopilació d'experiències que constitueixin exemples de bones pràctiques i es promourà la seva difusió.
 4. Promoure que la participació social dels infants sigui una qüestió que figuri en els programes d'actuació municipal, amb la possibilitat de regular-la mitjançant una ordenança municipal; vetllar de manera permanent i estable pel bon funcionament de la participació social dels infants en altres espais de la vida ciutadana.
 5. Potenciar la figura de l'orientador dins dels instituts d'ensenyament secundari, d'acord amb el que es preveu en la LOGSE, i la creació de programes d'orientació educativa que donin suport a alumnes i mestres, en especial a aquells alumnes amb dificultats d'integració en el sistema escolar tradicional.

6. Estimular una millor coordinació entre els diferents departaments d'una mateixa administració, així com la col·laboració entre diferents administracions per tal d'atendre l'educació dels infants i adolescents des d'un punt de vista integral.

C) CULTURES INFANTILS I MITJANS DE COMUNICACIÓ

1. Impulsar el compliment del que estableix la Llei 8/1995, d'atenció i protecció a la infància i adolescència, sobre publicitat, mitjans de comunicació i espectacles, a fi que no siguin perjudicials per als infants i els adolescents.
2. Llançar públicament la idea que cal un compromís estable amb la infància i l'adolescència, tot apel·lant al compromís de les institucions, col·lectius i organitzacions públiques i privades en la millora dels drets, el benestar i el progrés dels infants a Catalunya.
3. Promoure la cooperació entre professionals de la informació i del món educatiu i els mateixos nens i nenes per tal de crear un discurs mediàtic més enriquidor per als infants i més respectuós amb la seva dignitat.
4. Promoure la coordinació entre els professionals de la comunicació i els educadors, que podrien tenir com a primer interlocutor el Col·legi de Periodistes, per tal de desenvolupar un programa d'activitats d'educació sobre comunicació, juntament amb les universitats, les administracions i altres col·lectius professionals.
5. Vetllar perquè les administracions públiques creïn i amplïin, si escau, les activitats de formació adreçades als professionals que treballen amb infants en el camp de la comunicació.
6. Promoure la formació adreçada a creadors i professionals dels mitjans, sobretot audiovisuals, per elevar el seu grau de preparació en matèria d'infància i mitjans de comunicació.
7. Fomentar la promoció de la producció audiovisual de qualitat adreçada als infants i als adolescents.

8. Per impulsar i fer el seguiment d'aquestes propostes s'autoimpulsarà una comissió permanent, constituïda per professionals tècnics del sector, que actuaran en col·laboració amb els grups parlamentaris.

CLÀUSULA FINAL

Per al seguiment d'aquest acord, els partits polítics amb representació parlamentària a Catalunya, juntament amb el grup promotor del Projecte INFANTS-CONSENS, acorden trobar-se per fer un anàlisi del seu compliment quan hagi transcorregut un any des de la seva signatura.

Barcelona, 3 de juliol de 1997

The image shows a row of seven handwritten signatures on a light blue background. Below each signature is the name of the signatory and the name of their political party. From left to right: 1. Pere Esteve, Convergència Democràtica de Catalunya (CDC). 2. Joan Riera, Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). 3. Carme Tolosana, Iniciativa per Catalunya (IC-EV). 4. Xavier Bosch, Partit per la Independència (PI). 5. Rosa Bareris, Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC). 6. Ignasi Farreres, Unió Democràtica de Catalunya (UDC). 7. Dolors Nadal, Partit Popular (PP).

Pere Esteve
Convergència Democràtica de Catalunya

Joan Riera
Esquerra Republicana de Catalunya

Carme Tolosana
Iniciativa per Catalunya

Xavier Bosch
Partit per la Independència

Rosa Bareris
Partit dels Socialistes de Catalunya

Ignasi Farreres
Unió Democràtica de Catalunya

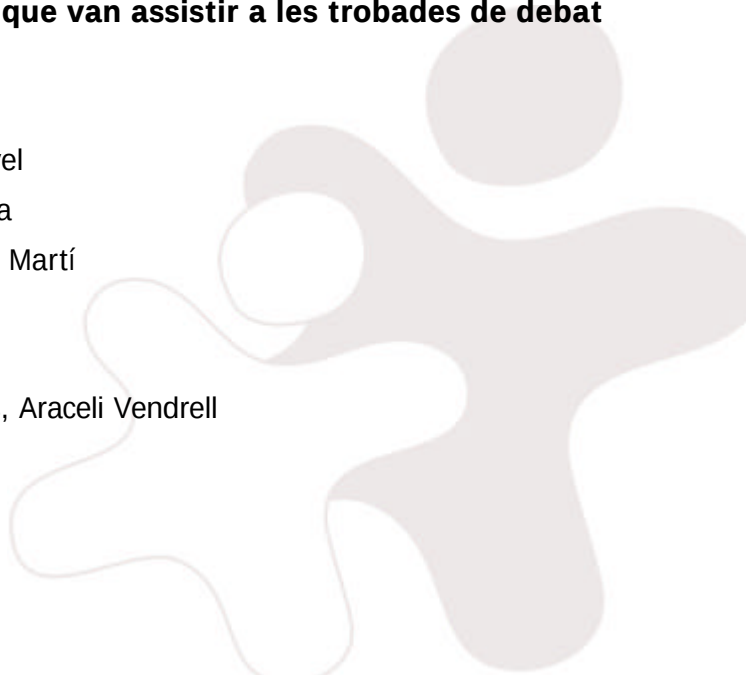
Dolors Nadal
Partit Popular

El grup promotor d'aquestes propostes va estar compost per:

- Irene Balaguer: directora de la revista INFÀNCIA de l'Associació de Mestres Rosa Sensat
- Antonio Calvo: sotsdirector de la Direcció General d'Atenció a la Infància, Generalitat de Catalunya
- Ferran Casas: professor del Departament de Psicologia Social de la Universitat de Barcelona
- Jordi Cots: membre de Justícia i Pau
- Xosè Fernández: professora de l'Escola Universitària de Treball Social de la Universitat de Barcelona
- Judith Ibáñez: regidora delegada de Salut Pública, Serveis Socials i Dona, de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat
- José Manuel Pérez Tornero: professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació i director del Gabinet d'Estudis, Comunicació i Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona

Els representants dels partits polítics que van assistir a les trobades de debat van ser:

- CDC: Rosa Bruguera, Ignasi García Clavel
- PP: Dolors Nadal, Josep Curto, Julio Ariza
- PSC: Rosa Barenys, Marta Mata, Carles Martí
- ERC: Joan Ridaó
- PI: Xavier Bosch, Montse Valdepérez
- UDC: Conchita Torroella, Ignasi Farreres, Araceli Vendrell
- IC: Carme Tolosana, Imma Mayol

Signataris del Projecte Infants-Consens:

Per IC (Iniciativa per Catalunya): Carme Tolosana

PSC (Partit dels Socialistes de Catalunya): Rosa Barenys

CDC (Convergència Democràtica de Catalunya): Pere Esteve

UDC (Unió Democràtica de Catalunya): Ignasi Farreres

ERC (Esquerra Republicana de Catalunya): Joan Ridao

PI (Partit per la Independència): Xavier Bosch

PP (Partit Popular): Dolors Nadal

Relació de persones que van participar en sessions de treball dels grups temàtics del Projecte Infants-Consens:

Amoròs, Carme. Psicòloga clínica

Angel, Carme. Professora de la Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Bages, Siscu. Periodista. COM Ràdio

Batlle, Roser. Pedagoga. Movibaix

Blanch, Josep M. Secretari del Consell Escolar de Barcelona

Castro, David. Membre de l'associació infantil Tom-Balatrui-Ta

Costa, Pere-Oriol. Catedràtic de Ciències de la Comunicació. Universitat Autònoma de Barcelona

Cusó, Montse. Treballadora Social. Tècnica de la DGAI

Ferrés, Joan. Professor de Comunicació Audiovisual. Universitat Pompeu Fabra

Fontcuberta, Mar. Catedràtica de Periodisme. Universitat Autònoma de Barcelona

Frigola, Enric. Director de Programes. TVE Catalunya

Gómez, Josepa. Mestra parvulista

Giménez Salinas, Esther. Advocadessa penalista. Professora de la Universitat de Barcelona

Gutiérrez Rubí, Antoni. Dissenyador gràfic. Ideograma

Homs, Oriol. Sociòleg. Director de la Fundació CIREM

Lázaro, Araceli. Educadora social i pedagoga. Professora d'Educació Social. Universitat Ramon Llull

Lema, Teresa. Advocadessa. Fiscal

Levys, Diego. Professor. Gabinet de Comunicació i d'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Luna, Manuel de. Periodista. El Periódico

Majem, Tere. Mestra. Associació de Mestres Rosa Sensat

Mas, Cristina. Cap Agrupament Escolta

Moll, Blanca. Professora de la Facultat de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Montraveta, Isabel. Advocadessa i treballadora social

Moreno, Empar. Catedràtica de Periodisme. Universitat Autònoma de Barcelona

Panchon, Carme. Pedagoga. Degana de la Facultat de Pedagogia. Universitat de Barcelona

Perceval, Jose Ma. Periodista. El Periódico

Porta, Jordi. Director de la Fundació Jaume Bofill

Ribas, Anna. Directora del Club Super3. TV3

Ripol Millet, Aleix. Psicològ. Cap del Servei d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona

Ripoll, Joan. Pediatra

Roca, Neus. Professora del Departament de Psicologia Social. Universitat de Barcelona

Roig, Tina. Geògrafa. Associació de Mestres Rosa Sensat

Tabuerca, Santiago. Membre de l'associació infantil Tom-Balatrui-Ta

Tropea, Fabio. Professor de Ciències de la Comunicació. Universitat Ramon Llull

Velázquez, Teresa. Professora de Ciències de la Comunicació. Universitat Autònoma de Barcelona

Vidal, Josep M. Director de Barri Sèsam. TVE

Villena, Josep M. President de la Federació d'Escoltes Catalans

